

Základní škola sv. Voršily v Olomouci

Aksamitova 6, 772 00 Olomouc

Gabrielle Chanel

Závěrečná práce

Autor: Agáta Dokoupilová

Třída: IX.

Vedoucí práce: Mgr. Šárka Chlupová

Olomouc 2015

OBSAH

ÚVOD	4
ŽIVOTOPIS	5
Předci.....	5
Život Gabrielly.....	8
Začátek do nového života.....	12
Život v paláci.....	15
Boy Capel.....	16
Dáma Gabriella Chanel.....	18
Válka.....	19
Konec války.....	21
2. světová válka.....	23
Slečna se vrací.....	26
Smrt.....	27
PŘÍNOS DO SVĚTA MÓDY	28
ZÁVĚR	31
POUŽITÉ ZDROJE	32
RESUMÉ	33

ÚVOD

Mnoho lidí nevěnuje oděvu a tomu co nosí moc pozornosti a nedávají mu nějaký vyšší mysl. Ale oblečení dávno nenosíme jen proto, abychom se chránili před živly, je hluboce propojeno s naší osobností (a se stavem naší peněženky). Oděv je významnou součástí naší identity a zároveň nás řadí do určité společenské skupiny. Z oděvu si například můžeme domyslet, jakým způsobem života člověk žije. Používáme různý oděv k výkonům různých činností. V soukromí i ve svých profesích. Sportovec bude mít například oblečení přizpůsobené pohybu. Pro práci v sochařském ateliéru se výtvarník neobleče do obleku a pohled na letušku v montérkách při práci na palubě letadla by nás asi pobavil a překvapil. Oděv také utváří náš první dojem.

Na začátku této práce jsem si vybírala ze dvou velkých osobností v oblasti módy. Mezi Gabriellou Chanel a mezi Yvesem Sainten Laurentem. Po dlouhém rozhodování jsem si vybrala paní Chanel a to z mnoha důvodů. Ten první je ten, že Gabriella byla žena a tudíž její život lépe pochopím. Je mnoho lidí, kteří nechápou její zásadní vliv na svět oděvní kultury. Nemyslí si, že by něco dokázala. A tento omyl chci vyvrátit. Chci čtenáře, posluchače seznámit s její složitou cestou životem i tvůrčí činností. Chtěla bych alespoň naznačit, jak těžký život měla. Jak je lehké, ji odsuzovat a jak těžké je ji pochopit. Mám ke Gabrielle blízký vztah a je mým velkým vzorem ve světě módy. Je mi velmi sympatické to, jak zásadně ovlivnila svět tvorby oděvů a to, jak se dívala na ženy ve své době.

ŽIVOTOPIS

PŘEDCI

Pokud chcete pochopit charakter a povahu Gabrielly Chanel a to, jak bylo těžké vymanit se z chudého života, musíme jít úplně na začátek.

Pradědeček Gabrielly z otcovy strany se narodil v roce 1792, tři roky po Velké francouzské revoluci. Narodil se v malé vesničce Ponteils. V tomto kraji se živili pěstováním vína, pěstováním moruší a výrobou hedvábí. Důležitý byl pro obyvatele kaštanovník. Obyvatelům přinášel vše potřebné k životu a byl hlavním zdrojem dřeva.

Joseph Chanel (pradědeček Gabrielly) se nejprve živil jako tesař. Když se oženil, skromné snoubenčino věno mu umožnilo si zřídit hospodu.

V letech 1875-1900 postihlo kraj několik přírodních katastrof. Vinice napadla mšička révokaz, morušovníky napadla infekce a kaštanovníky napadal inkoustová nemoc. Tisíce obyvatel opustily svůj domov a s nimi odešli i tři bratři Chanelové, i Gabriellyn dědeček. Zůstal jen nejstarší ze synů.

Henry-Adrien si našel práci na statku Fournierových, kde se choval bourec morušový. Henry byl mladý a plný života. Fournierovi měli také dceru Virginii-Angelinu. Henry neváhal a hned Virginii svedl. Celá vesnice byla vzhůru nohama, když se dozvěděli, že Virginie čeká dítě. Rodiče trvali na svatbě. Jinak Henryho čeká vězení. Ten se ale nevykrucoval a s mladičkou Virginii se oženil.

Krátce po svatbě se manželé odstěhovali do Nimes. Zde strávili rok jako trhovci a porodili zde svého prvorozeného syna Alberta, otce Gabriely. Virginie musela do porodnice dojít sama, a když se podepisoval rodný list, měla málo sil, a proto se

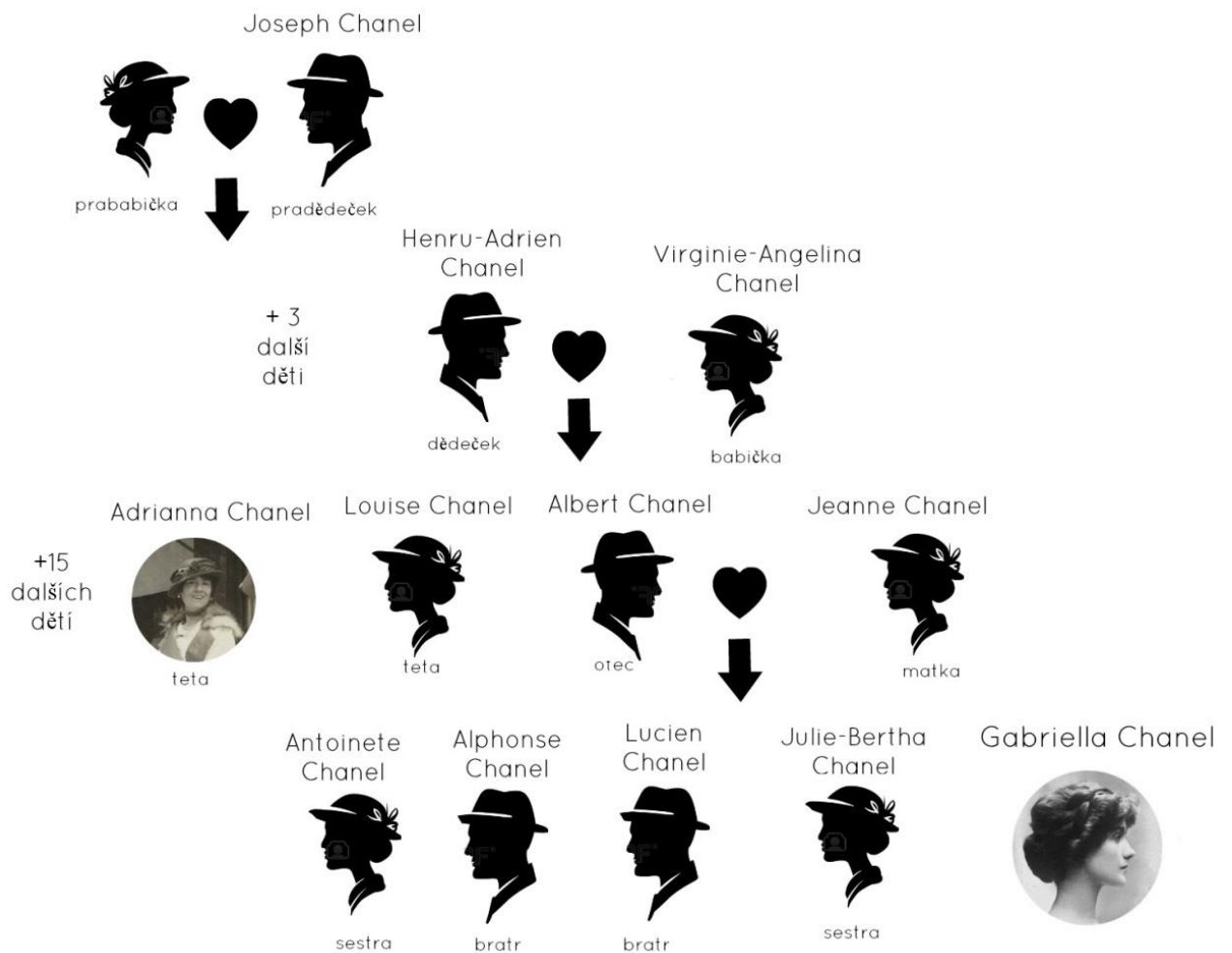
aktu nemohla účastnit. V Nimes měli Henry a Virginie hodně příbuzných, ale nikdo za ní nepřišel. Tři zřízenci nemocnice, kteří ani neuměli psát, se nabídli že dají dítě do matriky zapsat místo ní. Tento způsob rození dětí se nezmění ani v dalších generacích rodiny Chanelů. Rodička? Vždycky ve špitále a vždycky sama. Otec? Vždycky „ na cestách„ . A svědkové se budou podepisovat křížkem. Gabrielle Chanel v tom nebyla výjimkou.

Po roce v Nimes sbalili svůj skromný majetek a odjeli z města. Následující roky trávili jako trhovci a postupně se jim narodilo devatenáct dětí. Nejstarší syn Albert a jeho mladší sestra Louise pomáhali rodičům odmalička. Museli začít pracovat v útlém věku a nepoznali pocit stálého domova. Díky těžkému dětství byl Albert nepokojný a měl dobrodružnou duši. Jako jeho otec se stal trhovcem. Albert měl velice podobnou povahu jako jeho otec. Ten ale na rozdíl od něho věkem zmoudřel.

Albert byl s rodiči dlouho. Po vojenské službě u nich ještě chvíli žil ale pak se nadobro odstěhoval v osmadvaceti letech. Albert se vydával po místech tradičních trhů. V listopadu roku 1879 se zastavil ve vesnici Courpière. Zimu museli podomní prodejci přečkat, jak se dalo. Albert si našel pokoj s mladíkem jménem Merin Devoll. Merin měl třidvacet let a v sedmnácti letech osiřel. Měl mladší sestru Eugénii Jeanne, která mu vedla domácnost. Albert byl po otci sukničkář. Šlo mu jen o vlastní prospěch a odmítal přijmout jakoukoliv zodpovědnost. Když vyčerpal okruh zákazníků a obdivovatelek, sbalil se odjel jinam. Stejný chod to mělo i se sestrou Merina Jeanne. Ta se do něho vroucně zamilovala, ale její láska nebyla opěťovaná. V lednu 1880 opustil Albert zamilovanou Jeanne. Dny utíkaly a šestnáctiletá dívka už nemohla tajit své těhotenství. Příbuzní zuřili a trvali na tom, aby si Albert Jeanne vzal. Do hledání Alberta se musel vložit dokonce i starosta. Přišlo i na Albertovi rodiče. Ti věděli kde Albert je , říct to nechtěli. Po dlouhém vyhrožování, že Alberta pošlou na nucené práce, prozradili, kde se nachází, Albert byl v Aubenasu. Jeanne byla v posledním měsíci těhotenství, ale přesto trvala na tom, že za Albertem pojede sama. Jela s nadějí, že ji Albert přijme. Zde porodila holčičku Julii-Berthu. Albert si odmítal Virginii vzít, ale své otcovství nezapíral. Do matriky bylo však zapsáno že

svoji jsou a Julie byla zapsána jako manželské dítě. Přítomnost Jeanne Albertovi rušila plány, ale dovolil jí zůstat s nadějí, že se za ní na místa trhů nepotáhne s malým dítětem. Ale co jiného měla Jeanne dělat, hostinský by ji hned po Albertově odchodu vyhodil a doma ji s otevřenou náručí nevíтали. Dcerce nebyli ani tři měsíce a Jeanne znovu otěhotněla.

ŽIVOT GABRIELLY

Rodina se v čas narození Gabrielly nacházela v Saumuru. Osmnáctého srpna 1883 za největšího vedra začali Jean porodní bolesti. Albert zase nebyl doma. A tak musela Jeanne s malou Julií dojít na jediné místo, kde mohl chudý porodit, do dobročinného špitálu. Druhý den bylo do matriky zapsáno narození holčičky, ale matka neměla dost sil a otec byl nepřítomen, proto v nepřítomnosti rodičů zapsali Gabriellu jako manželské dítě a také došlo na zkomolení jména : Gabrielle Jeanne Chasnelová. A takhle začal život jedné z nejslavnějších návrháček 20. Století. Prarodiče Gabrielly, zvyklí prakticky nepřetržitě plodit, porodili ve stejnou dobu i dceru Adriennu. Tetu Gabrielly. Tyto dvě dámy budou v budoucnu velké přítelkyně.

Podle knihy od Edmodne Charles-Rouxové může být na fotografii od Eugèna Atgeta vyfocena Jeanne držící Gabriellu.

V červenci 1884 se Jeanně dostalo toho, v co už přestala doufat: sňatku. Všechno bylo už připravené, ale Albert se vzepřel a rozhodnul se, že do svatby nepůjde. Jeannini příbuzní na něho ovšem naléhají, aby dodržel slovo, vyhrožovali mu. Albert byl v koncích a tak utekl. Celá záležitost skončí až po půl roce a to dost špinavým způsobem. Albert souhlasí, že si Jeanne vezme, ale pod podmínkou že mu přinese věnem 5000 franků. A tak se svatba nakonec koná.

Albertovy peníze se rozplynuly jako sníh na slunci. Část kapitálu zmizela kdo ví kam a zbytek rozházel při náhodných známostech se ženami. Rodina žila po svatbě v Issoire. Životy novomanželů se nijak nezměnily. Albert bral Jeanne na trh jen když ji potřeboval a nemohl se bez ní obejít. Jeanne věděla, že jí na trhu nechce, aby se mohl před ženskýma předvádět a naparovat. Aby jako svůdník vypadal lépe, vymýšlel si jiný původ. Říkával že je bohatý prodejce vína. Jeanne na něj mezitím čekala.

15. března 1885 se narodil první syn do rodiny Chanelů. Můžeme spekulovat, jaká bude jeho budoucnost (???) Rodina dál žila svůj nuzný život, když roku 1887 přišla na svět další dcera Antoinette. Jejich finanční stav se zhoršil a péče o děti začala na Jeanne doléhat víc jak jindy. K tomu všemu se jí začalo těžce dýchat. Rodina se rozhodla, že se z Issoire odstěhují.

Odstěhovali se do Courpière. Na čerstvý vzduch. Pro Jeanne to znamenalo konec potulného a zmateného života. Po dlouhé době viděla své příbuzné a přátelé. A co přitáhlo do Courpière Alberta? Naděje, že tu Jeanne zapustí kořeny a on bude opět svobodný. Rodina bydlela u Augustina Chardona, u Jeanniného strýce. Augustin se domníval, že Jeanne trpí stejnou nemocí jako její matka. Astatem. A nemýlil se. Aby se Jeanne uzdravila, znamenalo to konec ježdění na Albertem. Mohla být na čerstvém vzduchu s rodinou, ale v nepřítomnosti Alberta cítila neskutečnou úzkost. A tak si Jeanne vybrala Alberta. Tak moc se bála odloučení, že ani nedokázala odejít z trhu domů, aby porodila tam. A tak roku 1889 přišel na svět další syn Lucien. Jeanne odjela do Courpière, ale jen kvůli tomu, aby mohla syna předat strýci, a opět se hnala za Albertem.

Děti si užívaly nejradostnější části svého dětství. Hrály si na louce a v lese, občas pomohly strýci. Měli konečně normální život, mohly si užívat dětství. V březnu 1891 se Jeanne opět vracela jak jinak než s dalším dítětem, synem po strýci Augustinem. Ten ovšem moc dlouho na světě nepobyl a umřel.

Roku 1893 Jeanne došel od Alberta dopis, že se usadil v Brive-la-Gaillarde jako hostinský. Jeanně svítla naděje, že konečně bude mít normální a stálý život, že její muž konečně dospěl. A proto přes protest všech svých příbuzných vzala své nejstarší dcery a odjela za Albertem. Jak měla ale chudák Jeanne tušit, jak to doopravdy bylo. Albert byl pouze v hostinci zaměstnaný a potřeboval nejoddanější služku: svoji ženu. Jeanne se s posledními silami vroucně pustila do práce. Po pár měsících práce však musela ulehnout. Po několika dnech dušení, horeček a bolestech Jeanne 16. února 1895 zemřela. Zemřela vyčerpaná a zlomená. Bylo jí 33 let. Není snad nutné říkat, že Albert u toho nebyl. Jestli u ní byli dcerky, to nám zůstane záhadou, Gabriella to nikdy neprozradila.

Albert se o děti starat nechtěl. Konečně neměl ženu a ještě by se měl starat o děti. Chtěl si konečně žít svůj svobodný život. Albertovy rodiče si je vzít taky nechtěli, těch svých měli dost a ještě by jim přibylo dalších pět. Rodina ze strany Jeanne o děti taky nejevila zájem. Desetiletý Alphonse a šestiletý Lucien byli umístěni na statek nedaleko Brive. Jejich život tam byl hrozný, dostávali málo jídla, museli těžce fyzicky pracovat a spávali na slámě s dobyt看kem. Zbýlé tři Albertovy dcery odvezli do sirotčince vedený řádovými sestrami v Obazinu. Dívky byly odtrhnuty od své rodiny a od svých přátel. Jak jim asi bylo? A co teprve mladším bratrům. Gabriella nikdy nepřestala doufat, že se pro ně jejich otec vrátí. Ale jaká byla skutečnost...V sirotčinci byla mimo jiné i jejich teta Adrianna, které však pobyt v klášteře rodiče platily. Po deseti rocích strávených v sirotčinci budeme mít jen málo přesných údajů. Proč od smrti matky až po odchod Gabrielly ze sirotčince jsou informace zkreslené? Nebyli snad příbuzní, kteří by nám o ní mohli vyprávět? Proč Gabriella ve svém vyprávění nikdy nezmínila slovo sirotčinec? Gabrielle své dětství viditelně idealizovala. Své příběhy povídala v mnoha verzích.

Proč se nikdy nikomu pořádně nesvěřila o svém dětství. Proč nepopsala svého otce takového, jaký byl? A proč se v povídání Gabrielly nenašlo místo na její matku? Styděla se za svoje předky nebo snad neměla odvahu. Myslela si, že z jejího planého povídání se zrodí legenda? Všechny tyto otázky nám bohužel zůstanou nezodpovězené.

Uplynuly dny, týdny a měsíce čekání na otce. Brzy zavládla rutina: výuka, většinou vedena řadovými sestrami, hodně katechismu, trochu dějepisu, zeměpisu a aritmetiky. Muselo se také myslet na budoucnost sirotků. Dívky se učily vařit a hlavně šít. Ironií osudu bylo, že Gabriella byla v šití velice nemotorná. Většinu času zabrala hledáním jehly, která ji spadla na zem. Sestry ji mnohokrát hubovaly za její odbytou práci. Mimo pracování a učení se dívky pravidelně modlily. Modlily se pro Gabriellu nekonečné růžence, denně chodily na mše do kaple, někdy i do kostela, účastnily se nešpor.

Gabriella se nesmířila s tím, že její prarodičové, tety, strýcové, bratraci prakticky celá rodina odmítli ji a její sestry. Ale jak by ve dvanácti letech mohla pochopit jejich chování? Tato nenávist opadá asi za tři roky, kdy ji a její sestry teta Louis, sestra Alberta, pozve k nim do Varennes-Allier, aby strávily prázdniny s její rodinou a s její sestrou (jejich stejně starou jako ony) tetou Adriennou. Dívky jsou nadšené. Zde Gabriella upevní své vztahy s Adriennou. Teta jim totiž povolí spát spolu v jednom pokoji. Dívky si noc co noc povídaly pod peřinou. V několika dalších rocích života budou velmi dobré přítelkyně a budou spolu po opuštění z kláštera i žít.

Gabriella se v klášteře o šití naučila základní, praktické věci. Jak zašít díru, jak udělat lem ručníku, jak zkrátit sukni. Teta ji ale rozšířila obzory. Mimo jiné ji naučila upravovat a vyrábět klobouky. Teta vždy v nedalekém velkém městě zakoupila základní těla klobouků a potom je sama upravovala, zastříhávala. Její klobouky byli jiné a krásné. Na prázdniny k tetě dívky jezdily po celý pobyt v klášteře. Byla to jedna z mála světlých chvil v jejich šedém životě.

ZAČÁTEK DO NOVÉHO ŽIVOTA

V roce 1902 Gabriella a Adrienna vstoupily“ do života“. Ústav Panny Marie, kde se obě dívky po nějakou dobu po odchodu z kláštera vyučovaly, jim zajistil práci v Moulins, v jedné malé firmě specializované na výbavu pro nevěsty a pro kojenče. Majitel firmy Gabriellu a Adrienu dokonce ubytoval v jednom malém pokoji. Dívky pracují jako pomocnice. Vyřizují objednávky, prodávají zboží z regálů, dělají úpravy šatů. Jsou velice šikovné a moulinské měšťanky o nich hodně mluví a podnik kvete.

Gabriella chce být nezávislá a proto se chce odstěhovat z malého pokoje do moulinské lidové čtvrti. Adriannu taková odvaha děsí, a proto nabídku odmítne. Osamělá Adrianna se ale brzy začne nudit a o několik týdnů později se ke Gabrielle přestěhuje. Spotřeby dívek rostou a jejich plat je směšně malý. Proto se uvolí a bez vědomí svých šéfů dívky začnou pracovat pro některé zákaznice. Díky přesčasovým hodinám si dívky i něco našetřily. Začnou si užívat, ve svých vzácných volných chvílích chodí do města. Později se ukazují v Grand Café: to je moulinský elegantní podnik.

Moulist je posádkové město, kde sídlí několik pluků a také 10. Pluk jízdních myslivců. Hodně mužů si všimlo Gabriellyny neobyčejné krásy. Jejich černých havraních vlasů obtočených v pletenci kolem hlavy. Zanedlouho se Gabriella a Adrienna stanou miláčky mladých mužů. Za několik týdnů je můžeme vidět ve společnosti mladých důstojníků v Rotonde. Rotonde byla koncertní kavárna. Uvnitř bylo jeviště, kde se předváděli umělci. Naproti nim seděli diváci u kulatých mramorových stolů. V kavárně většinou nevystupoval nikdo slavný nebo někdo s překrásným hlasem. Gabriella si zřejmě neuvědomovala ubohost těchto přestavení a jejich interpretů. Gabriella se rozhodla zpívat na jevišti. Ředitel „ kavárny“ ji přijal, protože věděl, jak je mezi důstojníky oblíbená. A věděl, že nic neriskuje. Gabriella dělala křoví. Když hlavní interpret dozpíval, přišla řada na

křoví. Některé dívky zpívaly a jedna z nich chodila na jevišti s košíkem a vybírala peníze. Vlastně vyplňovaly přestávky, aby se lidé v sále nenudili.

Jedny z prvních fotografií Gabrielly Chanel, kolem roku 1900.

Přes veškerou hrdost se postavila před publikum. Jak moc musela toužit se dostat ven z nuzoty. Adrienna nakonec Gabrielle podlehne a zpívá s ní. Gabriella nemá velký repertoár. Písnička, kterou Gabriella zpívá a je velice oblíbená mezi diváky, je Kdo viděl Coco na Trocadéru? Gabriella v ní pořád opakuje slabiky Koko a Coco, a proto když chtějí diváci po Gabrielle píseň zopakovat vykřikují Coco ! A tak se z Gabrielly proti její vůli stala Coco.

O Coco, teď ji už tak říkat můžeme, a Adrianně, se dozvědělo celé město. Řečí se dostali i k zaměstnavatelům. Dívky byly propuštěny, přece nemůžou špinit jméno podniku. Dívky ale měly své zákaznice a za chvíli si vydělávaly stejně jako před tím. Asi po roce slávy v malém městečku se Coco rozhodla dobýt velkoměsto. A proto v zimě 1905 opouští i s Adriannou město a jedou do Vichy. Zde ji však nikdo nevidí jako výjimečnou. Je moc hubená a má slabý hlas. Peníze rychle mizí a Coco nedá na naléhání Adrienny. Ta se vrátí zpět. Mezi obdivovateli Coco patří i Etienne Balsan . Ten pochází bohaté z rodiny. Otec i matka mu zemřeli, takže se

svými dvěma bratry zdělili velké jmění. Byl četař 10. pluku jízdních myslivců a v Moulins měl službu. Byl velký jedlík a piják. Mezi přáteli byl velice oblíbený.

Coco se mohla snažit jak chtěla, ale uplatnit se v dráze zpěvačky bylo těžké. Proto se vrátila zpět. Adrianna v Moulins už ale není. Bydlí v Souvigny.

Gabriella za Adriannou jezdí. Občas jdou spolu na jezdecké závody, kde navíc potkává Etienna, s kterým se velice sblíží. Po nějaké době si Adrianna najde barona de Nexona, kterým se s ní ožení. Gabriella se při jezdeckých závodech zamiluje do koní stejně jako Etienne. Etienne má velké sídlo s rozlehlými lesy a pasekami. Má také stále plné koní. Coco se mu velice zalíbí a proto jí nabídne, jestli by s ním nechtěla bydlet. Coco chvíli váhá, ale nakonec neodmítne.

Co se týče jejich vztahu. Etienne tvrdil, že Coco nebyla jeho milenkou a ona zas, že do něj nikdy nebyla zamilovaná. Ale je velmi málo pravděpodobné, že v takovém uvolněném prostředí jejich vztahy zůstali platonické, i když nebyly doprovázeny milostným citem. Proto byli bráni jako milenci. Coco byla Etienova vydržovaná milenka. Jejich poměr vznikl jednoduše a bez zbytečných komplikací.

Když Coco přijede před sídlo, je jako očarovaná... Má pro sebe svoji koupelnu...Dům je nádherný...

ŽIVOT V PALÁCI

Coco si v sídle žije úplně jiným životem. Ráno se pozdě probouzela a do oběda si četla knihy. Etienne se diví. Po nějaké době se Coco začala nudit a proto se věnuje koním. Chtěla udělat radost Etiennovi a také koně milovala. Gabriella brala lekce od Etienna. Ale s Coco byla těžší práce, jak jinak. Na koni nechtěla sedět jako ostatní ženy, na boku. Sedala si na ně jako muži. Nosila velmi specifické oblečení. Měla pánské holínky, kalhoty a košile. Etienne ale chtěl, aby Coco byla elegantní a nosila šaty. Ta nejraději nosila modré námořnické šaty a osobně vyráběné slaměné kloboučky, které nosila na bok. Jejich klobouků si všimly Etiennovy přítelkyně. Ty si Coco velice oblíbily. A tak začla Coco vyrábět klobouky pro dámy z vyšší společnosti. Některé si sice na klobouk přidělaly ohromně přeplácené květy, slepičky a vajíčka, ale některé zůstaly u jednoduchosti stvořené Coco.

Etienne Balsan a Gabriella.

BOY CAPEL

Jednou jela Coco s Etiennem a jeho přáteli do Pau. Jezdili zde na koních a užívali si přírody. Tehdy Coco potkala Angličana, který jí obrátil život naruby. Arthur Capel, přátelé mu říkali Boy. Coco se do něj hned zamilovala a on do ní. Boy byl velice zámožný. V Anglii se stýkal s nejelegantnějšími kruhy a byl výborným hráčem póla. Coco a Boy se stali milenci, ale na rozdíl od vztahu Coco s Etiennem mezi nimi byla láska. Coco ale nadále žila u Balsana.

Coco se v domě nudí, když s ní není Boy. Už ji nebaví nic nedělání, ježdění na koních a na dostihy. A co bude, když ji Etienne vyhodí. Kde se usadí a kde bude vydělávat. Coco chce začít pracovat. Chce podnikat v tom, co jí baví a v čem si myslí, že je talentovaná, v kloboucích. Coco si je jistá a tak si promluví s Balsanem. Ten si myslí, že je to jen chvilkový pocit a že Coco prostě jen neví, co má dělat a tak ji propůjčí svůj malý byt v Paříži. Boy ji naopak chápe. Chápe, že chce být samostatná a vydělávat sama. Navíc Boy měl byt ve stejné ulici jako Coco budoucí obchod. Můžeme si jen domyslet, že tato okolnost jen posílila Boyovo rozhodnutí podporovat Coco.

Coco se obchody daří. Etiennovy přítelkyně její obchůdek nadchne a k nim se přidají i přítelkyně od Boye. Coco si musela dokonce najmout pomocnou sílu. Její obchod prosperuje. Po roce Coco pocítí, že musí přestat pracovat po domácku. Chce mít velký obchod a na ulici vyvěšený vývěsní štít. Chtěla mít obchod v nějaké obchodní ulici, kde by o ní nepochybovali, třeba v ulici Royale. A proto požádá Etienna, aby jí půjčil peníze. Ten jí ale pomoci odmítne. Co by si o něm lidé mysleli, že svou milenkou (Coco ještě za Etiennem jezdila) nemůže uživit a že musela začít pracovat? Navíc své peníze raději investoval do svého drahého koníčku, koní. Etienne také pochopil, že jejich vztah už pomalu dohořívá, Coco za ním už skoro nejezdila a pochopil, jak to je mezi ní a Boyem. Navíc zjistil, že se milují a že vztah není jen přechodný a tak u Coco ztratil naději. Boy ji zato velice

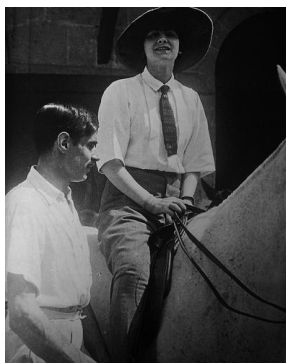
podporoval. Coco miloval a věřil jí. Chtěl, aby byla šťastná a proto ji nechá roku 1910 nechá ve svojí bance otevřít úvěr, což jí umožní najmout si pro dílnu velký byt v prvním patře v ulici Cambon č. 21, která je souběžná s ulicí Royale. Coco je nadále úspěšná. Ta také nadobro ukončí svůj vztah s Etiennem, občas za ním s Boyem jezdí na sídlo.

V Paříži začla Coco Boye lépe poznávat. Boy je pravý opak Etienna. Měli společné zájmy a to je velice sblížovalo.

Gabriellyn obchod stále více vzkvétá ona si myslí, že už vydělala dost, aby své peníze začala utrácet. A také začala. Zjistila však, že Boy v bance musel dát jako záruku svoje cenné papíry. Coco se rozzlobila, protože si myslela, že už na nikom závislá nebyla, ale opak byl pravdou. Hned při dalším příchodu do práce nastavila tvrdý režim. Nikdo nebude utrácet bez jejího svolení a vše bude hlídat. Příchod k tvrdému vedení ji brzo přináší výsledky. O rok později může Capel stáhnout svoje cenné papíry, protože zisky Chanel Modes jsou dostačující. O Coco se najednou začne mluvit. Objeví se v několika módních časopisech, což její slávu ještě posílí.

Capel nechce, aby se Coco zkazila, tudíž nechce aby se kamarádila s „dámami,, které ji nejsou hodné. Ale ve vyšších vrstvách ji představit nemůže, proto jí představil svět umění. Začal s ní chodit do divadel a na výstavy. Seznamoval ji s operními pěvkyněmi a se slavnými baletkami. Coco byla ohromená. Nejvíc ji ohromil svět divadla. Přála si, aby se v něm uplatnila, a to si jí za pár let splní.

Boy se mezitím stává čím dál víc důležitější osobou. Denně vydělává více a více peněz a rozšiřuje svoje podnikání. Stýká se taky s politiky, bankéři a tiskovými magnáty.

Boy Capel .

DÁMA GABRIELLA CHANEL

Gabriella se už hodně změnila. Pořád je ještě trochu plachá. Ale je nesmírně elegantní. A své názory už nevykřikuje, ale říká je jen u úzké společnosti. Boy se rozhodne, že je na čase Gabriellu doopravdy prosadit a proto jí daruje obchod v Deauville. Obchod je v ulici, kde jsou nejluxusnější obchody ve městě. Deauville je lázeňské město a lidé tu jezdí hodně na prázdniny. Coco začne kromě svých klobouků šít i šaty, vesty, blejzry, haleny. Gabrielle totiž vadí, že ženy nemají oblečení na volný čas, na sport a to chce změnit. Do Deauville jí přijde pomoci i teta Adrienna a setra Antoinetta. Ve vysokých vrstvách se už nebaví o ničem jiném než o Gabrielle a jejímu stylu.

Nalevo Arienna se svými psy a napravo Gabriella.

Gabriellu pořád tížila myšlenka, že si ji Boy nikdy nevezme. Že někdo z tak vysoké společnosti si vezme modistku. Že by si zničil jméno. Tyhle myšlenky Gabriella vždycky zahнала a o to víc pracovala.

VÁLKA

Pravidelní návštěvníci si nevšímají zvěsti o válce. Užívají si sluníčka a krásy města. 28. července 1914 však dojde k všeobecné mobilizaci a 3. srpna začne válka. Deauville a už nějaký čas vylidňuje. Mnohé obchody mají zavřeno kvůli odlivu zákazníků. Po ulicích chodí už jen pánové „v letech“, děti nebo ženy. Boy byl také mobilizován a velice dobře Gabrielle poradil, ať obchod nezavírá.

Události neprobíhají, tak jak vláda předpokládala. Soupeř Francouzům odolává a 28. srpna zabírá severní a severovýchodní Francii. To způsobuje plno utečenců, kteří přivítali do Normandie. Mezi utečenci jsou většinou měšťanky nebo aristokratky, které potřebují obléknout a protože jediný obchod s oblečením je od Gabrielly a svého krejčího tu nemají, Coco zaznamená nárůst zákaznic a její jmění se pořád rozrůstá.

Gabrielle se stýská. Tohle jejich vztahu neprospívá. Gabriella se ale o Boye nemusí bát, ten se totiž stal členem Francouzsko-britské komise. Boy než nastoupí na místo má několika denní dovolenou a tak jede s Gabriellou na prázdniny do Biarritzu. Zde daleko od války na ni zapomenou a vloudí se jim úžasný nápad. Je zde plno zámožných lidí a místo je navíc nedaleko od neutrálního Španělska takže Gabriella nebude mít nedostatek látek, nití a knoflíků. Navíc válka je odtud daleko a lidé si tu užívají. A tak tu založí třetí obchod. Gabriella se nemýlila. Obchod prosperuje, navíc má velmi výhodné místo. Mají tolik objednávek, že musí zaměstnávat i některé dílny v Paříži. Gabriella zaměstnává kolem 300 lidí. Má tolik práce, že ani neví kolik vydělává, proto s úžasem zjišťuje, že si může vzít tolik peněz, aby to neohrozilo firmu a přitom zaplatit všechno co Boyovy dluží.

Gabriella dělá nové kolekce, zkracuje šaty, dělá oblečení z úsporného materiálu, navrhuje pro pracující ženy a klobouky se stávají jen doplňky. V květnu 1917 si Gabrielle ostříhá své krásné dlouhé vlasy, které Boy tak miloval. Asi na protest, že se už pomalu nevidali nebo chtěla zničit své vzpomínky na léta, za která se

styděla. Hned na to si vlasy ostříhalo mnoho žen v jejím okolí. Na jednom z večírků se seznámí s Misií, ženou s vyšší společností, se kterou je začne pojít přátelství.

Gabrielle jdou obchody doopravdy dobře. Její oblečení se dostane i do Ameriky. Gabriella má plné ruce práce. Do nové kolekce pro Ameriku musí dodat barvy. Je spokojená. Na rozdíl od soukromého života. Boy se seznámil s hezkou ošetřovatelkou Dianou. Je z bohaté rodiny, a kdyby se s ní oženil, byl by členem „gentry“. Diana nabídku hned přijme. A teď přichází ta nejtěžší část oznámit svatbu Gabrielle. Ta to tušila, věděla, že si ji nikdy nevezme. Gabriella se stěhuje do svého bytu.

KONEC VÁLKY

11. listopadu bylo uzavřeno příměří, asi měsíc po Boyově svatbě. Všichni se radují, jediná Gabriella má kamennou tvář, protože je sama. Její vztah s Boyem však neskončil. Gabriella se přestěhovala na venkov, aby se s Boyem mohla stýkat, ale ne před mnoha očima. Místo do města spolu chodí do lesa. Akorát se změnilo místo. Co se týká Misie, stali se opravdovými kamarádkami. Misie Gabriellu dostala do vyšší vrstvy. Samozřejmě i Boy má na tom svou zásluhu, ale Misie jí představila velké osobnosti. Například Ďagileva, Nižinského, Borise Kochno, Stravinského, Picassa, Salvatora Dalího, Maxe Jacoba a mnoho dalších. Gabriella se s nimi spřátelila, byla někdy i u zrození nového uměleckého díla a některým se stala milenkou. Učila se. A uvedla, že nebýt Misie byla, by nevzdělaná.

22. prosince. Rueil. Jsou čtyři hodiny ráno, Gabriellu budí komorný. Boy měl nehodu. Gabrielle tomu nechce věřit. Chce, aby ji odvezli na místo nehody. Hodí přes sebe kabát a jedou. Jedou do svítání. Ale Boy tady už není. Byl zřejmě na cestě za svojí rodinou, aby u ní strávil svátky. Bohužel asi praskla pneumatika a auto sjelo ze silnice. Řidič byl lehce poraněný, ale Boy utrpěl frakturu lebky a na místě ... zemřel. Gabriella ztratila jediného muže, kterého kdy opravdu milovala.

Byla nešťastná a zoufalá. Misie ji chtěla rozptýlit, a proto ji všude brala s sebou. Gabriella si dokonce vzala dovolenou, aby nabrala síly, což u ní bylo velice neobvyklé. V práci byla ještě tvdší. Jednou jí Misie představila jednoho mladíka. Byl asi o 8 let mladší než ona, ale i přes věkový rozdíl v sobě pár našel zalíbení. Ten muž se jmenoval Dimitri Pavlovič. Jejich poměr trval asi rok . Ale na Boye nikdy nezapomněla.. Dimitri Gabriellu seznámil s parfumářským chemikem. Je vtipné, jak vznikl Gabrielly nejslavnější parfém Chanel No. 5. Chemik před ní

postavil pět lahviček, Gabriella si je vyzkoušela a ukázala na flakonek číslo 5 proto No. 5.

Gabriellyn vztah s Dimitrem skončil. Gabriella si několik zbývajících let do 2. Světové války „užívala“. Navázala blízké vztahy s mnoha muži. Kamarádila se s mnoha umělci, například s Pabem Picassem. Ten ji pravidelně navštěvoval. Zнала se i s mnoha politiky. Třeba s Winstonem Churchillem. Chodila do společnosti. Dostávala plno zakázek pro divadelní hry, aby šla kostýmy. Měla vztah s velmi bohatým anglickým vévodou s Westminsteru, oficiálním jménem Hugh Richard Arthur, ale přátelé ho znali spíše pod jménem Bennie nebo Bonnie. Jejich poměr trval 5 let. Co se týče obchodů, ty se pořád rozrůstaly. Gabrielle se stávala čím dál více slavnější.

Gabrielle Chanel a Dmitri Pavlovitch.

Winston Churchill se svým synem Randolphem a Gabriellou na honu v severní Francii, 1928.

Gabriella a vévoda z Westminsteru Hugh Grosvenor.

Gabrielle Chanel (54) a Serge Lifar (32), 1937, Venice.

2. SVĚTOVÁ VÁLKA

1. září 1939 do Polska vtrhla německá armáda a tím započala 2. světovou válku. V prvních zářijových dnech se Gabriella rozhodne zavřít všechny svoje dílny. Nechá otevřený jen obchod s parfémami. Rozhodla se ze dne na den. Propustila 2500 lidí. Co jí k tomu vedlo?! Byla přesvědčená, že končí éra šatů, že už se nebudou nikdy vyrábět. Před první světovou válkou měla někoho, kdo jí přesvědčil, aby své obchody nechala otevřené, ale teď?

Parfémy jí sice pořád vynášely, ale musela se uskromnit. Proto přestala financovat své dva bratry a ztratila s nimi kontakt. Gabriella si vždy stěžovala, že si nemůže číst a tak to teď doháněla. Přestala chodit do společnosti, do drahých restaurací, přestala pořádat večírky anebo večere.

Německo obsadilo Francii a Gabriella se bála, že by se jí tu mohlo něco stát. Proto na nějakou dobu odjela z města. Když vlna strachu opadla, Gabriella se rozhodla, že se vrátí zpět do města. Když se ale vrátila, s hrůzou se dozvěděla, že její hotel okupují Němci. Protože měla velké jméno, dovolili jí němečtí důstojníci, aby v hotelu nadále zůstala. Měla sice menší pokoj, to jí ale nevadilo. Gabriella se nudila. Přemýšlela o tom, jestli její rozhodnutí nebylo moc urychlené. Ale na to bylo již pozdě. Necítila se dobře, když nepracovala. Měla sice pár zakázek na šití kostýmů do divadla, ale Gabrielle, pro kterou byla páce droga, to nestačilo.

V červnu 1940 Němci zajali jejího milovaného synovce Andrého Palasse. Gabriella ho chtěla ze zajateckého tábora dostat přes všechny překážky. Zнала se s několika německými důstojníky, také s Hansem Guntherem van Dicnklagem. Hans byl poloviční Angličan. Všechny ženy mu padaly k nohám. Byl vysoce postavený a proto ho Gabriella požádala, jestli by nemohl Andrého vysvobodit. Hans se ho snažil vysvobodit. To se mu také podařilo, ale André byl velice nemocný. Vztah mezi Hansem a Gabriellou tímto neskončily. Gabrielle bylo téměř 60 let. Nechodili spolu do společnosti, aby Hans neměl problémy. Jejich vztah trval asi 10 let.

Gabriella se znala s německou smetánkou i s Churchillem. A proto se naskýtal plán. Jaké měla důvody pro spolupráci s Němci?. Nevíme. Churchill měl na nějakou dobu jet do Madridu. Plán byl takový, že Gabriella za ním pojede a přesvědčí ho o tom, aby podepsal mírovou dohodu. Vše bylo domluvené s německými důstojníky. Ale i plán, kde figurovala Gabriella patřil k těm nepodařeným. Churchill byl nemocný a jeho lékař nepovoloval žádné návštěvy. Gabriella se snažila, dokonce mu poslala správu po jeho asistentovi, ale vše bylo marné. A tak se s nepořízenou vrátila zpět do Paříže.

Paříž, 10. září 1944. Dva týdny po osvobození Francie. Dva ozbrojení muži vtrhnou do hotelu a Gabriellu zatkou. Ta se nijak nebrání. Někteří o ní mají strach, ale Gabriella je za pár hodin propuštěná. Zřejmě k tak rychlému propuštění(což bylo velice nezvyklé) dopomohl někdo z jejích přátel. Mnoho lidí získalo náhled, že je kolaborantka a ztratila mnoho svých přátel.

Po nějaké době skrývání Gabriella odjela do Švýcarska. Měla tam uloženou většinu svého kapitálu. Do Francie samozřejmě taky jezdila. Ale její bývalí přátelé od ní odvraceli zrak, aby jí nemuseli zdravít. Gabrielly parfém se velice dobře prodával, takže Gabriella byla čím dál víc bohatší. Koupila si krásnou vilu ve Švýcarsku na vrchu kopce, odkud viděla na Ladožské jezero. Jeden z mála, kdo za ní jezdil, byl Hans. Její život byl o dost jiný, než ten, když pracovala nebo než ten, když byla v Paříži. Do oběda nevycházela z pokoje. Četla si buď módní časopisy nebo knihy. Chodila také na dlouhé procházky do lesa. Snažila se také sepsat svoje paměti, ale v těch si vymýšlela a proto je nikdo nechtěl koupit. Mezi tím skončila válka. Odjela do ústraní nebo do exilu...?

Paříž, 12. února 1947. Všichni nedočkavě čekají na přestavení New looku od Christiana Diora. Lidé jsou ohromeni, Gabriella je naštvaná. Dior zničil vše, co Gabriella vybudovala. Jeho oblečení bylo něco nového, protože se vrátil k tomu starému. Znovu se vracel k vypasované postavě, ke korzetům, k dlouhým sukním, k drahým nepraktickým látkám. Řekla: „ On ženy neobléká, on je čalouní. “ Mnoho lidem se to taky nelíbilo. Psali mu rozzuření manželé, že kvůli jeho šatům

manželka skoro vůbec neví. Ale tohle všechno Diora ještě více zviditelňovalo. A Gabriellino jméno pomalu upadá v zapomnění.

Roky ubíhají, Gabrielle všechny přijdou stejné. V Paříži tráví čím dál více času. Navíc znovu začala navštěvovat divadla a opery. Každý den chodila do přírody. To je možná důvod, proč do konce svých dnů zůstala tak vitální. Začala také znovu sepisovat své paměti, ale znovu bez úspěchu. Copak nemá jiné prostředky, aby dala najevo že je ještě tady?

New look od Christiana Diora.

SLEČNA SE VRACÍ

Gabrielle je už 70. Je to 15 let, co zavřela své dílny. Žije sama. Všichni přátelé, které měla, už zemřeli. Mladá generace zná její jméno pouze z parfémů. Gabriella se rozhodla konat. Prodá svoji vilu a pro začátek otevře jen 2 své dílny. 5. února 1954 je ten velký den, kdy představí svou kolekci. Ohlasy nejsou moc velké. Lidé říkají, že nevidí nic nového. Pár modelů si sice koupí několik nákupčí s Ameriky, ale to pro Gabriellu není výhra. „Však oni uvidí.“ říká si. Na druhý den Gabriella začne pracovat na další kolekci. Třetí kolekce už má lepší ohlasy. Gabriella zase stoupá k vrcholu. V časopise Life o ní napsali 4 strany. Říkají: „Žena, která se skrývá za nejslavnější parfém na světě, se možná vrátila na scénu poněkud brzy, ale už všechno ovlivňuje. V 71 letech přináší něco lepšího než módu: revoluci.“ Gabriella triumfuje. Ještě jí zbývá 17 let navrhování, šití a života.

V roce 1960 založila nadaci COGA, kterou sama financovala. Jejím cílem bylo platit příspěvky lidem v nouzi.. Za zmínku stojí to, že Gabriella byla velice štědrá; ještě před nadací finančně pomáhala hodně lidem. Nahradila amatérské manekýnky profesionálkami. Byla tvrdá a přísná, ale všichni na ni měli dobré vzpomínky.. Verbálně velmi ostře hodnotila své konkurenty. Jeden z mála, kterého měla ráda, byl Yves Saint Laurent. O kterém říkala, že ji kopíruje. A že někdo, kdo má tak dobrý vkus, to někam dotáhne.

Gabriella se svými

SMRT

Gabriella pracovala až do konce svého života. Nikdy ji nenapadlo dát si zasloužený důchod. Denně na nohou stojí 9-10 hodin. Všichni si mysleli, že je zdravá, ale opak byl pravdou. Večer nemůže spát, a proto jí služka musí dávat léky. Také trpí silnou náměsíčností a musí se připoutávat k lůžku. Každý večer ji přepadá úzkostná krize samoty. Proto si prodlužuje práci.

Gabriella zemřela 11. ledna 1971 ve své posteli v hotelu Ritz. Zemře v neděli, v den, který tak nesnášela. Gabriella je pochována na své přání na hřbitově v Lausanne. Ve své závěti všechny své peníze odkazuje své nadaci COGA. Na její místo nastupuje třiceti osmiletý návrhář Karl Lagerfeld.

Náhrobek Gabrielly Chanel.

Yves Saint Laurent na pohřbu Gabrielly Chanel.

PŘÍNOS DO SVĚTA MÓDY

Gabriella Chanel byla královnou módy. Vytvářela návrhy pro ženy, které neměly sedět celé hodiny nehybně. Navrhovala oblečení pro pracující ženy. Své modely prodchla energií. Své kreace navíc podporovala tím, že je sama nosila. Používala levné látky, což bylo v 1. Světové válce užitečné. Byl nedostatek drahých látek, a proto šila své oblečení z žerzeje. Žerzej byla látka, ze které se šilo pánské spodní prádlo. Materiál byl velice pružný, ale Gabriella z něj uměla udělat divy. Bojovala proti módě, kterou ovládali muži. Pomohla ženám vrátit jejich přirozenost. Odstranila z šatů nepohodlné korzety, odhalila kotníky a oddělala z klobouků přebytečné doplňky, které byli zvykem. Také „zavedla“ krátké vlasy tím, že si sama své krásné černé vlasy ostříhala „na kluka“. V módě prosadila černou a bílou barvu, která byla původně jen pro komorné a služebnictvo – přesto ji Gabriella vnutila svým bohatým zákaznicím. Gabriella se inspirovala ve svém okolí. Například listy stromů. Jejich tvarem i barvou. Pánskými oděvy. Boy ji ukázal vlněné svetry a námořnické trička, které později používala i ve svých kolekcích. Od Dimitriho si vzala ruské vzory. Dimitriho vliv se ale u Gabrielliných kolekcích projevil více.

MALÉ ČERNÉ ŠATY

Malé černé šaty jsou snad nejuniverzálnější kus oblečení. Tyhle šaty by ve svém šatníku měla mít každá žena. Můžete si s nimi vyjít do města, večer si k nim přidáte perlový náhrdelník a slušné boty a rázem můžete jít do divadla. Šaty jsou elegantní a zároveň pohodlné. Vycházejí z jednoduché košilové linie. Nemají vyznačený pas a délku by měli mít po kolena. Malé černé šaty se staly nesmrtelnými. Kromě Gabrielly si je oblíbily i jiné slavné osobnosti.

Malé černé šaty.

Audrey Hepburn

PARFÉM CHANEL NO.5

A proč byl tak slavný její parfém. Zase přišla s něčím novým. Změnila skoro vše. Začala s jménem a skončila s flakónkem. Opojení jednoho večera, Letní vánek, Sladká romance byly názvy, které byly ve 20. Století zvykem. Gabriella přišla s elegantním názvem Chanel No. 5. Co se týče flakónku, byl také jiný. Jak typické pro Gabrielle. Flakónek měl hranatý tvar a na hrdle měl tenkou stužku s logem firmy. Hlavními složkami parfému byli jasmín, růže, vanilka a kosatec. Parfém vyvinul chemik Ernest Beaux.

Parfém Chanel No. 5

Ernest Beaux

KOSTÝM

Kostýmek od Gabrielly spatřil světlo světa po jejím druhém comebacku v roce 1954. Kostýmek se skládal z tvídového saka bez límečku a z sukně ze stejné látky. Její délka byla po kolena. První Gabriellyny saka měli čtyři kapsy. Barvy byly tlumené a elegantní. Sako bylo samozřejmě zapínací a na knoflíčích bylo

vystouplé logo firmy.

Kostýmy.

ZÁVĚR

Gabriella byla velice kontroverzní osoba. Svůj život darovala módě a hodně toho dokázala, ale za jakou cenu. Nebyla sama už ode dne, kdy ji otec nechal v Obazimu v klášteře?

Je mnoho věcí, za které Gabriellu můžeme odsuzovat, ale i naopak je mnoho věcí, za které ji můžeme oslavovat. Nevíme, jak těžký život Gabriella měla, čím vším si prošla. Nám nenáleží ji soudit. To má na starosti někdo jiný.

Na hlavním poli svého působení, v oblasti módy, toho Gabriella dokázala tolik, že některé prvky, které navrhla nebo vymyslela, zůstaly platné dodnes. To jí vděčíme za ženu současnosti. Jen namátkou. Vždyť kolik žen má díky ní v šatníku „malé černé“.

POUŽITÉ ZDROJE

1. Henry Gidel, Coco Chanel, 2008
3. Edmonde Charles- Rouxová, Coco Chanel, 1992
4. N. J. Stevenson, Kronika módy, 2011
5. Maria Luisa Tagariello, Legendární módní návrháři, 2014
6. ČRO životopisy, Coco Chanel (mluvené slovo)
7. Neobyčejné ženy, Coco Chanel, 2011
8. http://cs.wikipedia.org/wiki/Coco_Chanel
9. http://sk.wikipedia.org/wiki/Coco_Chanel

RESUMÉ

This is the work about Gabriella Chanel. Gabriella Chanel was frech designer. She is the most famous designer of the 20th century. She had hard life, but She proved a lot. She suggested clothes for the working woman. She was friends with many celebrities.

I chose this theme because I would like to be designer like Gabrielle. I am interested in fashion and mode.